

Dlaczego 13 uważa się za liczbę feralną?

Wyniki badań sugerują, że mniej więcej jedna osoba na dziesięć jest dotknięta *triskaidekafobią* - obawą przed liczbą 13. Jak twierdzi doktor Thomas Fernsler z Mansfield University w Pensylwanii – uważany przez niektórych za eksperta w tej dziedzinie – z pewnością cierpiało na nią wiele sławnych osób.

Tacy ludzie jak Napoleon Bonaparte, Herbert Hoover, Mark Twain i Richard Wagner bez wątplenia byli *triskaidekafobami*, a Wagner miał w swoim życiorysie kilka dat – choćby rok urodzin (1813) i dzień śmierci (13 lutego 1883) – związanych z feralną trzynastką. Wielki amerykański prezydent Franklin Roosevelt był na tym punkcie szczególnie przewrażliwiony – zapraszał na obiad lub przyjęcie swoją sekretarkę, jeśli z powodu czyjejś nieobecności lub dodatkowego zaproszenia do stołu miało się 13 osób. Unikał też składania wizyt trzynastego, opuszczając dom, w którym gościł, nieco przed północą dwunastego.

O uprzedzenie do liczby 13 często obwinia się Ostatnią Wieczerzę, kiedy to trzynastym biesiadnikiem był Judasz Iskariota. Nawet dzisiaj posadzenie przy stole 13 osób uważa się za feralne (w słynnym Hotelu Savoy posunięto się nawet do tego, że przy stole z 13 gośćmi sadza się dużego czarnego kota z drewna).

Jedno z możliwych wyjaśnień głosi, że zabobon ten wziął się od starożytnych Egipcjan, u których drabina wiodąca dusze do wieczności miała 13 stopni.

Triskaidekafobia nie wykazuje oznak zaniku: każdy kto skorzysta z windy w ultranowoczesnym budynku Canary Wharf stwierdzi, że nie ma możliwości wyjścia na trzynastym piętrze – przyciski w tajemniczy sposób przeskakują z 12 na 14. Spotyka się też ludzi wyciągających daleko idące wnioski z faktu, że **Apollo 13** został wystrzelony 11 kwietnia 1970 roku ($1+1+4+7+0=13$) z platformy 39 (3 razy 13) o godzinie 13.13 czasu lokalnego i nastąpił na nim wybuch 13 kwietnia. Złą nowiną dla osób, które panicznie boją się piątku – trzynastego – jest fakt, że trzynasty dzień miesiąca przypada znacznie częściej w piątek niż w inny dzień tygodnia. Twierdzenie to udowodnił matematyk S.R. Baxter – w wieku 13 lat (jakieś pytania?).¹

¹Robert Matthews, Nick Smith, „Łatwe odpowiedzi na trudne pytania”, KDC, Warszawa 2003, str. 159